

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _ Дизайну _____
(назва факультету)
Кафедра _____ графічного дизайну _____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності
_____ І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 14. Рисунок спеціальний

(шифр і назва навчальної дисципліни)
рівень вищої освіти _ перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань	02 Культура і мистецтво
освітня програма	Мистецтво мультимедіа
спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
тип дисципліни	обов'язкова
мова викладання	українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

_____ Петрук Р.І.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
_____ графічного дизайну _____
(назва кафедри)

_____ 26.08.2025 № 1

Завідувач кафедри

_____ І.В. Петрова
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок спеціальний»
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю

«саз образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та графіка»
КДАДПМД ім. М. Бойчука. 26. 08 20 25. – кількість сторінок 16 с.

Розробник(и): Брисак Юлія Олександрівна,
старший викладач кафедри графіки
факультету КДАДПМД ім. М. Бойчука

(вказати авторів: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра, e-mail викладача)

Робочу програму перевірено

Декан факультету

26. 08 20 25

(підпис)

Т.В. Малік

(ініціали, прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету графіки

(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 28. 08 20 25 № 1 Дати та номер протоколу у всіх на факультеті однаковий

Голова НМР факультету

(підпис)

А.М. Мешко

(ініціали, прізвище)

© _____, 20__ рік

© КДАДПМД, 20__ рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Обов'язкова	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-monumentalnogo-i-stankovogo-zhyvopysu/	Спеціальність (освітня програма): 022 Дизайн (шифр і назва) ОПП _____ Мультимедійний дизайн (назва)	Рік підготовки:	
		3-й	
Загальна кількість годин – 270		Семестр	
		5-6-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних: 4 самостійної роботи здобувача: 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський) (перший (бакалаврський)/другий (магістерський))	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		132год.	
		Самостійна робота	
		138 год.	
		Вид контролю: <i>Поточний, підсумковий</i>	
		Форма контролю: Екзаменаційний перегляд	

2 Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Рисунок спеціальний**» є формування у здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

Загальні компетенції ЗК:

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) СК:

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

3 Передумови для вивчення дисципліни¹

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1	рисунок
2	пластична анатомія
3	кольорознавство
4	історія зарубіжного мистецтва
5	українознавчі студії
6	сценарна майстерність

4. Очікувані результати навчання

5_семестр

Розуміти принципи стилізації форми, пропорцій, ритму та пластики у побудові художнього образу; створювати цілісний образ персонажа (антропоморфного, зооморфного, фантазійного), передаючи його характер, настрій та емоційний стан через позу, міміку, силует.

Вміти трансформувати натурні спостереження у художній образ за допомогою узагальнення, спрощення та декоративного трактування форми.

Знати закономірності побудови анатомічної структури людини, тварин, рослинних форм та використовувати їх у створенні стилізованих персонажів.

Вміти застосовувати художні засоби (лінію, тон, колір, фактуру) для підсилення пластики та характеру образу.

Вміти створювати серію ескізів і варіантів образу, шукати виразне силуетне рішення, поєднувати реалістичне спостереження з фантазійним задумом.

Вміти створювати зображення рослинних об'єктів з натури, передаючи їхню форму, об'єм і фактуру, використовуючи принципи лінійної та тональної побудови.

6_семестр

Розуміти принципи побудови композиції простору, масштабу, глибини та перспективи у створенні локацій (інтер'єр, екстер'єр, фантазійний простір).

Вміти створювати ескізи середовищ, що підкреслюють настрій, атмосферу та характер персонажів; передавати рух і динаміку фігури в різних фазах дії (жести, пози, взаємодія з простором).

Знати основи пластичної анатомії та принципи передачі ваги, балансу, напруги і ритму руху в персонажі.

Вміти розробляти концепт персонажа у дії (рух, міміка, емоційна виразність) з урахуванням його ролі у сюжеті.

Вміти створювати цілісну візуальну концепцію світу (лор): визначати історію, культуру, символіку, стильові риси середовища, у якому існують персонажі.

¹ За винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру

Вміти інтегрувати персонажів і середовище у єдиний художній наратив — створювати узгоджені композиції, що розкривають ідею, сюжет та естетику вигаданого світу.

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усь го	у тому числі				усь го	у тому числі			
		л	п	се м.	с. р.		л	п		с. р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 5										
Тема 1. Стилiзацiя образу, створення персонажу, характер, пластика образу.	50		25		25					
Тема 2. Антропоморфнi та зооморфнi персонажi.	50		25		25					
Тема 3. Рослиннi об'єкти з натури.	20		10		10					
Усього годин	120		60		60					
Вид контролю: Екзаменацiйний перегляд										
Семестр 6										
Тема 4. Локацiї.	40		20		20					
Тема 5. Рух.	50		20		30					
Тема 6. Створення лору.	60		32		28					
Усього годин	150		72		78					
Вид контролю: Екзаменацiйний перегляд										

5.3 Теми практичних занять

5 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ²	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Стилiзацiя образу, створення персонажу, характер, пластика образу. Принципи стилiзацiї форми та пропорцiй у творчiй iнтерпретацiї натурних об'єктiв. Побудова силуету як основи художнього образу. Виявлення характеру персонажа через ритм лiнiй, позу, мiмiку та пластику руху. Методи спрощення, узагальнення та декоративного	25	

² Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

	трактування форми. Створення серії ескізів для пошуку виразного образного рішення. [1, с. 24–56]; [3, с. 18–42]; [4, с. 77–98]; [2, с. 32–44]		
2	Тема 2. Антропоморфні та зооморфні персонажі. Анатомічні особливості людини та тварин як основа для художньої трансформації. Принципи поєднання людських та тваринних ознак у єдиному образі. Робота з пропорціями, рухом, пластикою, характером та поведінковими рисами. Розроблення варіантів персонажів із різними силуетами, емоційністю та стилістикою. [Bammes, с. 44–112]; [Hampton, с. 72–118]; [4, с. 205–248]; [3, с. 52–77]	25	
3	Тема 3. Рослинні об'єкти з натури. Спостереження та аналітична побудова рослинних форм. Передача форми, фактури, структури та об'єму за допомогою лінійної і тональної моделювання. Вивчення природних ритмів, симетрії, пропорцій та деталей. Виконання серії зарисовок рослин із натури з подальшими творчими варіантами стилізації. [Hodge, с. 36–92]; [1, с. 78–103]; [3, с. 88–97]; [2, с. 54–75]	10	
Усього годин за 5 семестр:		60	

6 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ³	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 4. Локації. Основи побудови простору, масштабу та перспективи у створенні інтер'єрів, екстер'єрів та фантазійних середовищ. Композиція локації: визначення головного центру, організація глибини та атмосферних планів. Розроблення ескізів середовищ, що підкреслюють настрій і характер персонажів. Використання світлотіні для передачі атмосфери сцени. [S. Hodge, с. 104–138]; [Gurney, відеоуроки з побудови простору]; [4, с. 315–338]; [2, с. 142–178]	20	
5	Тема 5. Рух. Вивчення принципів передання руху у фігурі: лінія дії, кутові та ритмічні взаємозв'язки, баланс, центр ваги, кінетична енергія пози. Аналіз динаміки тіла в різних фазах руху, розуміння механіки м'язової роботи та пластичних змін форми під час дії. Практика створення ключових поз (key poses), пошукових рухових схем, жестових зарисовок (gesture drawing). Робота над виразністю поз і жестів, пластикою силуету та читабельністю композиції. Виконання серії малюнків,	20	

³ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

	спрямованих на формування відчуття ритму, динаміки та емоційної експресії руху. [Hampton, с. 142–188]; [Bammes, с. 215–242]; [3, с. 102–118]; [Gurney – gesture drawing sessions]		
6	Тема 6. Створення лору. Формування цілісної концепції вигаданого світу: історія, культура, символіка, середовище та персонажі. Принципи стилістичної єдності елементів лору. Візуальні мови та системи, що формують унікальність світу. Створення художнього нарративу через поєднання персонажа, простору та сюжету. Розроблення серії концепт-ескізів, які відображають логіку та атмосферу вигаданого світу. [van Grouw, с. 12–58]; [Hampton, с. 200–224]; [4, с. 359–392]; [Urban Sketching Handbook – композиція середовища]	32	
Усього годин за 6 семестр:		72	

5.4 Теми самостійних занять

5 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁴	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Стилiзацiя образу, створення персонажу, характер, пластика образу. Розгляд теоретичних i практичних засад стилiзацiї як мистецького методу трансформацiї натурних форм у художнiй образ. Аналiз основних прийомiв узагальнення, ритмiзацiї, акцентування та спрощення, якi дозволяють створювати виразнi силуети персонажiв. Вивчення закономірностей пропорцiй, пластики руху та характерних ознак, що формують iндивiдуальнiсть образу. Опрацювання методiв пошуку силуетних рiшень, розроблення серiї експресивних ескiзiв i варiантiв персонажiв. Формування здатностi передавати емоцiйний стан, настрiй i внутрiшнiй свiт персонажа через позу, мiмiку, ритм лiнiй, тональнi контрасти та пластичну органiзацiю зображення. Начерки, скетчи персонажiв. [1, с. 24–56]; [3, с. 18–42]; [4, с. 77–98]; [Hampton, с. 34–61]	25	
3	Тема 2. Антропоморфнi та зооморфнi персонажi. Опанування методiв художнього аналізу анатомiчної будови людини й тварин як основи для формування фантазiйних, трансформованих i комбiнованих персонажiв. Дослiдження пластичної структури, пропорцiй, динамiки та рухливостi рiзних типiв тiл. Практика об'єднання людських i тваринних морфологiчних ознак у цiлiсний образ, пошук	25	

⁴ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

	індивідуального характеру через силует, пластику й позу. Робота з різними стилізаційними системами — від реалістичного узагальнення до декоративної чи гротескної трансформації. Виконання серійних ескізів персонажів з урахуванням біомеханіки руху, психологічних характеристик і візуальної виразності. [Bammes, с. 44–176]; [Hampton, с. 72–118]; [4, с. 205–248]; [2, с. 54–75]		
3	Тема 3. рослинні об'єкти з натури. Дослідження морфологічної структури рослин: пропорції, симетрія, ритм і пластика природних форм. Вивчення різновидів фактури та способів її передачі графічними матеріалами. Практика лінійної та тональної побудови об'єму, робота зі світлотінню та передачею матеріальності рослинних поверхонь. Виконання детальних натурних зарисовок із подальшим аналізом структури та ритміки форми. Розгляд можливостей трансформації та стилізації рослинних мотивів для подальшого використання у художніх композиціях, декоративних рішеннях або створенні фантазійних персонажів. [Hodge, с. 36–92]; [1, с. 78–103]; [3, с. 88–97]; [Urban Sketching Handbook, с. 12–28]	10	
Усього годин за 5 семестр:		60	

6 семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація ⁵	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 4. Локації. Вивчення основ композиційної побудови простору у рисунку та концепт-арті: перспективні системи, масштабні співвідношення, плановість, атмосфера. Аналіз структури інтер'єрів, екстер'єрів і фантазійних просторів через ключові композиційні елементи. Опрацювання методів створення настрою та драматургії сцени за допомогою світла, тону та структурних деталей. Практичне виконання ескізів локацій з фокусом на взаємодію середовища і персонажа, виявлення функціональності простору та його впливу на наратив. Розроблення авторських композиційних рішень, що поєднують реалістичні спостереження з творчою трансформацією. [Gurney, Light & Space lessons]; [4, с. 315–338]; [Urban Sketching Handbook, Architecture, с. 44–78]; [2, с. 142–178]	20	
5	Тема 5. Рух. Принципи передачі руху фігури: динаміка, баланс, вага, напруга та ритм жестів. Вивчення основ пластичної анатомії у русі. Побудова ключових поз (key poses) та пошукові ескізи емоційних і сюжетних дій персонажа. Робота з лінією дії (line of action) та силуетною читабельністю руху. [Hampton, с. 142–188]; [Bammes, с. 215–242]; [3, с. 102–118]; [LoveLifeDrawing – gesture lessons]	30	

⁵ Анотація практично представляє собою перелік питань, що розглядаються на лекції.

6	Тема 6. Створення лору. Формування цілісного світобудування (лор): опрацювання історії, культури, соціальної структури, символіки та естетики вигаданого світу. Дослідження взаємозв'язку персонажів, середовища, предметного світу та сюжетних мотивів. Розгляд стилістичних систем, що забезпечують візуальну єдність всіх компонентів лору. Практичне створення концепт-ескізів персонажів, архітектури, артефактів і локацій, що відображають логіку та атмосферу вигаданого світу. Акцент на розбудові художнього наративу, послідовній візуальній мові та розкритті сюжетних акцентів через образотворчі засоби. [van Grouw, с. 12–58]; [4, с. 359–392]; [Urban Sketching Handbook, с. 88–119]; [Hampton, с. 200–224]	28	
Усього годин за 6 семестр:		78	

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування⁶

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

- демонстрація творчих робіт;
- екзаменаційні перегляди

7 Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	90	
Екзаменаційний перегляд	10	
Всього	100	

8 Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

⁶ Містить методи контролю результатів навчання студентів у процесі поточного та семестрового контролів.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Перевірка виконання практичної роботи.

Тема 1. Стилзація образу, створення персонажу, характер, пластика образу

Критерії оцінювання:

Відмінно: виразна стилзація форми; логічна побудова пропорцій; передано характер і настрій персонажа через позу, міміку, силует; використано пластичні засоби для підсилення образності; чисте й охайне виконання.

Добре: наявна стилзація та передано характер, але є незначні неточності у пропорціях чи позі; пластика образу частково виражена; виконання достатньо охайне.

Задовільно: слабка стилзація, відсутня виразність характеру; порушено пропорції та пластичність форми; неакуратне або незавершене виконання.

Тема 2. Антропоморфні та зооморфні персонажі

Критерії оцінювання:

Відмінно: продумана трансформація анатомічних форм людини чи тварини у художній образ; узгоджені пропорції; виразна поза, динаміка та характер персонажа; цілісність композиції.

Добре: частково передано анатомічні особливості та характер персонажа; незначні помилки у пропорціях чи силуеті; загальна ідея зрозуміла.

Задовільно: слабке розуміння анатомії; непропорційність; відсутня логіка руху чи характеру; виконання недбале або незавершене.

Тема 3. Рослинні об'єкти з натури

Критерії оцінювання:

Відмінно: точно передано форму, об'єм і фактуру рослинного об'єкта; грамотне використання лінійної та тональної побудови; уважність до деталей; чисте виконання.

Добре: форма та об'єм загалом передані, але є дрібні неточності у пропорціях чи світлотіні; охайне виконання.

Задовільно: відсутня цілісність побудови; форма спотворена; слабке передання об'єму або фактури; виконання неакуратне.

Тема 4. Локації

Критерії оцінювання:

Відмінно: правильно побудована перспектива; виразна композиція простору; передано атмосферу, масштаб і глибину; обґрунтований вибір деталей; охайне, професійне виконання.

Добре: композиція цілісна, але є окремі неточності у перспективі чи масштабах; атмосфера простору частково передана.

Задовільно: суттєві помилки у побудові простору, перспектива спотворена; відсутній об'єм або логіка композиції; виконання недбале.

Тема 5. Рух

Критерії оцінювання:

Відмінно: точно передано динаміку руху; відчуття ваги, балансу та ритму; пластичність фігури; виразність поз і жестів; чисте виконання.

Добре: рух загалом передано, але з незначними помилками у пропорціях або балансі; пластика частково виражена.

Задовільно: поза статична, відсутня логіка руху; непропорційність або спотворення фігури; неакуратне виконання.

Тема 6. Створення лору

Критерії оцінювання:

Відмінно: створено цілісний концепт світу з продуманими персонажами, середовищем і символікою; логічна взаємодія елементів; візуальна єдність та стилістична послідовність.

Добре: лор розроблений частково, є цікаві ідеї, але відчутні прогалини у взаємозв'язку елементів чи стилістиці.

Задовільно: фрагментарність, відсутність цілісної ідеї чи стилістичної узгодженості; поверхневе опрацювання деталей.

Орієнтовний перелік питань до семестрового контролю

1. Що таке стилізація образу? Які її основні принципи та прийоми у рисунку й ілюстрації?
2. Як впливає форма, силует і ритм ліній на сприйняття характеру персонажа?
3. Якими художніми засобами передається пластика образу у рисунку?
4. Як відбувається процес створення персонажа — від ескізу до завершеного образу?
5. У чому полягає різниця між антропоморфним і зооморфним персонажем?
6. Які способи трансформації анатомічних форм людини та тварин використовуються під час створення фантазійних персонажів?
7. Як пропорції та рух впливають на виразність і впізнаваність персонажа?
8. Які етапи роботи над зображенням рослинного об'єкта з натури?
9. Як передати фактуру, об'єм і матеріальність у зображенні рослинних форм?
10. Які стилізаційні прийоми застосовуються для поєднання рослинних мотивів із фігуративними образами?
11. Що таке локація в контексті ілюстрації, дизайну або анімації?
12. Які основні принципи побудови простору та перспективи при створенні локацій?
13. Як композиція середовища впливає на настрій і характер сцени?
14. Які типи освітлення використовуються для передачі атмосфери у локаціях?
15. Які методи застосовуються для передачі руху персонажа у рисунку та анімації?
16. Як передати відчуття ваги, балансу та динаміки у позі фігури?
17. Що таке "ключові пози" (key poses) в анімації та як їх правильно будувати?
18. Яке значення має лор (світ, історія, контекст) у створенні художнього проекту?

19. З яких елементів складається візуальний лор (персонажі, середовище, культура, символи)?
20. Як поєднати персонажа, середовище й сюжет у єдину цілісну композицію?

8.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 5 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Стилiзація образу, створення персонажу, характер, пластика образу.	30
Тема 2. Антропоморфні та зооморфні персонажі.	40
Тема 3. рослинні об'єкти з натури.	20
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) 6 семестр	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 4. Локації.	30
Тема 5. Рух.	30
Тема 6. Створення лору.	30
Всього	90
Екзаменаційний контроль	
Презентація творчих робіт	10
Разом за семестр вивчення дисципліну	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Робочі матеріали та інструменти: папір формату А5, А4, А3, А2; прості олівці, м'які матеріали, гумка, графічні матеріали (гелеві ручки, лайнери, маркери, туш, пера), фарби (акварель, гуаш, акрил), пензлі, канцелярський ніж, ножиці, клей ПВА, пензлик для клею, скотч, лінійка, планшет дерев'яний; за бажанням - графічний планшет, ноутбук, ПК.

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література⁷

1. Лі М.Г. Основи навчального академічного рисунка. Київ: Мистецтво, 2013 (навчальний посібник із вправами для початківців).
2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. – 304 с.
3. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навч. посібник. Львів: Каменярь, 2013. – 114 с.
4. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. – 496 с.

10.2 Допоміжна література

1. Саймон Дж. Urban Sketching Handbook: Architecture and Cityscapes. London: Quarry Books, 2020. 128 с.
2. Bammes G. Complete Guide to Life Drawing. London: Search Press, 2020. 312 с.
3. Hampton M. Figure Drawing: Design and Invention. California: Michael Hampton, 2020. 240 с.

⁷ Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

4. van Grouw K. Unnatural Selection. Princeton: Princeton Univ. Press, 2023. 425 ілюстрацій. 320 с.
5. Hodge S. Botanical Illustration: The Complete Guide. London: Search Press, 2021. 192 с

10.3 Інформаційні ресурси

1. James Gurney (US/EU-focused) – <https://www.youtube.com/@JamesGurney>
2. Draw with Jazza (EU) – <https://www.youtube.com/@Jazza>
2. Love Life Drawing (UK) – <https://www.youtube.com/@LoveLifeDrawing>

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
 з дисципліни **Рисунок спеціальний**,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми Мистецтво мультимедіа
 підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
 декоративне мистецтво, реставрація
(бакалаврів/магістрів)

(шифр та назва напрямку/спеціальності)

розробленої
 старший викладач Єрмак Інга Олександрівна
(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – Графічний дизайн (назва кафедри)	Петрова І.В.		26.08.25
Випускова кафедра – Монументального і станкового живопису (назва кафедри)	Васкевич О.В.		26.08.2025

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		

12 Рекомендовані джерела інформації

12.1 Основна література

1 ...

2 ...

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Назва теми заняття, посилання на методичне забезпечення, літературні джерела		
2			
...			
Усього годин за _____ семестр			

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
« _____ »

Робоча програма перезатверджена на 20___/20___ навчальний рік (без змін)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20___ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20___ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20___/20___ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20___ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20___ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20___/20___ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20___ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20___ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Голові Науково-методичної ради,
проректорові з навчально-методичної
та виховної роботи
Савіній Л.М.

ПОДАННЯ

Прошу включити до порядку денного наступного засідання Науково-методичної ради питання про затвердження таких робочих програм навчальних дисциплін, розроблених кафедрою _____:

1) з дисципліни _____
(___ кредити), перший (**бакалаврський**) рівень вищої освіти, для здобувачів освіти галузі знань _____, спеціальності _____,
спеціалізації _____;

2) з дисципліни _____
(___ кредити), другий (**магістерський**) рівень вищої освіти, для здобувачів освіти галузі знань _____, спеціальності _____,
спеціалізації _____.

Завідувач кафедри _____

26.08. 2025 р.